

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3086/2022. (II. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.I.35.175/2021/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A gazdasági társaság indítványozó, meghatalmazással igazolt jogi képviselője (dr. Petrovics Bálint kamarai jogtanácsos) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal élt a Kúria Kfv.I.35.175/2021/6. számú ítélete, és a Fővárosi Törvényszék 35.K.704.708/2020/8. számú ítélete ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítését iránt.
- [2] 2. Az alapul szolgáló ügyet illetően az indítványozó előadta, hogy korábban a bíróság 2006. december 7. napján jogerőre emelkedett ítéletével kötelezte az indítványozó társaságot 2 194 000 Ft polgári peres eljárási illeték megfizetésére. A társaság ezt követően 2019. december 19. napján vette kézhez a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) mint elsőfokú hatóság fizetési felszólítását, melyben a fenti összegű illeték megfizetésére szólították fel. Az indítványozó társaság 2019. december 19. és 2020. január 7. napján elévülési kifogást terjesztett elő, és kérte az illetékfizetési kötelezettség törlését. Az elsőfokú adóhatóság a kérelmet elutasította, mely határozatot a fellebbezés nyomán eljáró másodfokú hatóság helyben hagyott. Ezt követően az indítványozó társaság keresettel élt a NAV mint alperes határozata ellen, elsődlegesen a határozat megváltoztatása, másodlagosan megsemmisítése iránt, elévülésre hivatkozva.
- [3] A Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasította. Ítélete indokolásában rögzítette, hogy abban a kérdésben kellett állást foglalnia, miszerint az adóhatóság eljárása során vizsgálhatja-e, és ha igen, mi alapján a jogerős bírósági határozaton alapuló illetékfizetési kötelezettség jogszerűségét, elévülését, illetve mikor veszi kezdetét az elévülés, és elrendelheti-e az adóhatóság ezek alapján a már befizetett illeték törlését vagy visszatérítését. A felperes nem vitatta sem az illetékfizetési kötelezettségének jogosságát, sem annak összegét, azonban sérelmezte az alperes határozatának indokolásában foglaltakat, mivel álláspontja szerint e fizetési kötelezettség elévülését jogsértő módon, figyelmen kívül hagyta az adóhatóság. A bíróság kifejtette, hogy főszabály szerint a bírósági eljárás során az illetékkötelezettség az eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésekor, azaz a peres eljárásban a keresetlevél benyújtásakor keletkezik. Amennyiben azonban az illeték lerovására az eljárás megindításakor nem kerül sor – jelen esetben illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett illetékről van szó, tehát a keresetlevél benyújtásakor az nem került megfizetésre – a bíróságnak az eljárást befejező, jogerős határozatban kell rendelkeznie annak megfizetéséről. Helyesen hivatkozott tehát a felperes arra, miszerint a bírósági eljárási illeték megfizetésének kötelezettsége a bíróság határozatán alapul, természetesen annak a jogerőre emelkedéséhez kötődik, ám más kérdés, hogy mikor válik esedékessé a fizetési kötelezettség. Erre vonatkozóan az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 78. § (1) bekezdése egyértelmű rendelkezést tartalmaz, eszerint a bírósági értesítés alapján kibocsátott fizetési felhívásban megjelölt illeték a felhívás közzétételétől számított 30. napon vált esedékessé, jelen esetben tehát 2020. január 16. napján.
- [4] A jogerős ítélet ellen az indítványozó társaság jogszabálysértésre hivatkozással felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, indokolásában rámutatott, hogy mivel az adóhatóság megkeresés alapján járt el, nem vizsgálhatta a végrehajtás alapjául szolgáló végrehajtható okiratban szereplő követelés jogszerűségét, ezen belül annak anyagi jogi megalapozottságát, így esetleges anyagi jogi elévülésének kérdését sem. Az ezeket érintő kifogások nem az adóigazgatási eljárás keretei között érvényesíthetők. A felülvizsgálat sarkalatos pontjának azt tekintette a Kúria, hogy a jogerős ítélettel megállapított illetékfizetési kötelezettség mikor vált esedékessé, azaz mikor járt le a kötelezettség teljesítésének határideje, honnan számí-

tandó az elévülésre irányadó határidő. Az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásokra is figyelemmel kifejtette, hogy az érintett ítélet a perköltség tekintetében meghatározta a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 217. § (1) bekezdés szerinti 15 napos teljesítési határidőt, amely a régi Pp. 217. § (6) bekezdése alapján a határozat közlését követő napon kezdődött. A meg nem fizetett eljárási illeték esetében azonban nem a régi Pp. szabályai, hanem a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban) 15. § (3) bekezdése volt az irányadó, amely – tartalmában a jogerős ítéletben megjelölt IM rendelettel azonosan – azt a szabályt tartalmazta, hogy a bíróság határozatában csak megjelöli az illeték összegét, és azt hogy az illetéket az állam javára a lakóhely szerinti (illeték) hivatal felhívásában megjelölt módon és számlára kell befizetni. A meg nem fizetett illeték megfizetésének határideje tehát nem a határozat közléséhez, hanem a hatóság felhívásához kötődött, és kötődik jelenleg is. Az Itv. 78. § (4) bekezdése 2015. január 1. napjával a késedelem nélküli teljesítésre nyitva álló határidőt tolt ki a hatóság felhívását követően további 30 nappal. A Kúria szerint tehát az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a perbeli bírósági ítélet alapján kibocsátott fizetési felhívásban megjelölt illeték 2020. január 16. napján vált esedékessé, a tartozás végrehajtásához való elévülése ekkortól számítandó.

- [5] Az indítványozó társaság álláspontja szerint a támadott bírósági döntés és az alapul szolgáló hatósági eljárás sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkébe foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot, valamint az indítványozó társaság a jogorvoslati jogát sem gyakorolhatta. A jogerős ítélet továbbá sérti az Alaptörvény 28. cikkében foglalt „ahhoz fűződő jogát, hogy az eljáró bíróságok az alkalmazott jogszabályokat azok céljával és az alaptörvénnyel összhangban értelmezzék”. Az indítványozó ezért alkotmányjogi panasszal élt, a sérelmezett bírósági ítéletnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében szereplő alapjogok, valamint 28. cikkébe ütköző voltára tekintettel.
- [6] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a értelmében, tanácsban eljárva megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételeit.
- [7] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírósági döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett bírósági ítélettel zárult ügyben felperes volt, így az Abtv. 27. § (2) bekezdés *a*) pontja értelmében érintettsége fennáll, az alkotmányjogi panasz tekintetében indítványozói jogosultsággal rendelkezik. A rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [8] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A Kúria Kfv.I.35.175/2021/6. számú ítéletét 2021. július 20-án kézbesítették, az alkotmányjogi panaszt 2021. szeptember 20-án nyújtotta be – elektronikus úton – az indítványozó az első fokon eljáró bíróságon. Az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.
- [9] Az Abtv. 52. §-a értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdését, és az Abtv. 27. §-át, amely alapján az alkotmányjogi panasz eljárást kezdeményezte, valamint a megsemmisíteni kért bírósági ítéleteket, és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit.
- [10] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [11] Beadványában az indítványozó többek között az Alaptörvény 28. cikkének sérelmét állította. Az Alaptörvény 28. cikke azonban nem alapjogot tartalmaz, hanem a bíróságok felé fogalmaz meg a működésükre irányulóan elvárásokat, így az abban foglaltak egyedi érintett vonatkozásában megvalósuló alapjog sérelemhez nem vezethetnek, arra alkotmányjogi panasz önmagában nem alapítható [pl. 3257/2016. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [13]; 3550/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [11]].
- [12] Az indítványozónak a jelen alkotmányjogi panasz beadványában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében előadott érveit illetően az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok (alkotmányjogi panasz beadvány, bírósági ítéletek) alapján arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel. Az alkotmányjogi panasz arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság a hatóságoktól és a bíróságtól eltérő módon értékelje az alapul szolgáló ítélet jogerőre emelkedése és a fizetési felszólítás között

eltelt időtartam jogi természetét, illetve az elévülési idő kezdeti dátumát, azaz a hatóság és a bíróság által elfoglalt jogi álláspontot vizsgálja felül.

- [13] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a bírósági eljárást befejező döntéseknek kizárólag alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírósági döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető a további jogorvoslattal nem támadható bírósági döntések általános felülvizsgálati eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvény és az abban biztosított jogok védelmére hivatott {3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]}. Ebből következően az Alkotmánybíróság a bírósági döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felül bírálataira nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]; 3448/2021. (X. 25.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [14] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog sérelme tekintetében az Alkotmánybíróság szükségesnek tartja megjegyezni, hogy az indítványozó társaság az elsőfokú hatóság határozata ellen fellebbezéssel élt, majd keresetet terjesztett elő a másodfokú határozat ellen, végül felülvizsgálati kérelem formájában fordult a Kúriához, amely eljárás ítélettel zárult, tehát érdemi döntésben foglalkozott az eléje tárt jogi problémával. Azaz az indítványozó számára volt jogorvoslati lehetőség biztosítva, mind rendes, mind rendkívüli, amelyeket az indítványozó igénybe is vett.
- [15] 4. Tekintettel arra, hogy a jelen ügyben nem merült fel olyan, a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, mely az alkotmányjogi panasz befogadását indokolta volna, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) pontjára figyelemmel, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján rövidített indokolással ellátott végzésben visszautasította.

Budapest, 2022. február 8.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Márki Zoltán
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3748/2021.

